

Бартіні Роберто Людогович народився Фіуме (Югославія). В 1916 р. закінчує офіцерську школу, в 1921 - льотну. В 1922 р. закінчує Міланській політехнічний інститут. В 1923 р. молодий італійський комуніст (з 1921 р.) відправлений в СРСР для допомоги в області авіації. Це було доволі вчасне рішення, оскільки в 1923 р. трапився фашистський переворот в Італії. В Радянському Союзі Бартіні розпочав свою діяльність на Чкаловському аеродромі на посаді Головного інженера та начальника відділу. З 1928 р. очолює експериментальну групу з проектування гідролітаків, де пропонує проект літака МТБ-2. Також, починає працювати над винищувачем "Сталь-6". Але в 1930 р. їхня група введена в Центральне конструкторське бюро. Звідти його звільнили.

Завдяки рекомендаціям М.М.Тухачевського Бартіні призначають Головним конструктором ОКБ НІІ ЦПФ. Його [літак "Сталь-6"](#) в 1933 р. встановив світовий рекорд швидкості - 420 км/год. На його базі створює Сталь-8 (в кінці 1934 р. проект через невідповідність завданням цивільного

інституту закривають).

Восени 1935 р. під керівництвом конструктора створюється 12-місний пасажирський літак "Сталь-7", а в кінці цього ж року - арктичний розвідник ДАР, він міг сідати на лід та на воду. В 1936 р. його представлено на Міжнародній виставці в Парижі в 1936 р., а в серпні 1939 р. на дистанції 5000 км літаком встановлено світовий рекорд швидкості - 405 км/год.

В 1937 р. Бартіні як і багато інших світлих голів було звинувачено в зв'язках з ворогами народу.

Його було приговорено до 10 років таборів. Також, існує недостовірною інформація про те, що Бартіні розробляв літак-невидимку, але потім побачив, що таке сталінський режим і саботував даний проект. Це, можливо, також стало однією з причин ув'язнення.

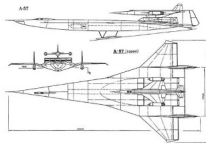
Бартіні Роберто Людогович - невизнаний геній

Написав Тарас

Понеділок, 16 січня 2012, 20:14 -

В місці позбавлення волі Бартіні не припиняв свою конструкторську діяльність. Спочатку працював в ЦКБ-29 НКВС, тут приймав участь у розробці літака Ту-2. Після початку війни був евакуйований в Омськ, де навіть було організоване КБ Бартіні. Тут було розроблено проект літака Р-114 типу літаюче крило двухільової схеми з чотирьма ЖРД. Якби вдалося цей проект реалізувати в життя, то літак міг би розвивати швидкість до $M=2$. Але восени 1943 р. ОКБ з невідомих причин закрили.

В 1946 р. [Бартіні](#) представляє транспортний літак-середньоплан Т-107 з двома двигунами АШ-82 та трьох (!) кильовим оперенням. Літак не було запущено, оскільки уже було прийнято

літак Іл-12. Сконструював також легкий транспортний літак Т-108 з двома двигунами, високоплан. Також не було практичної реалізації даного проекту.

Найближчим до реалізації став літак Т-117 з двома двигунами АШ-73.

Широкофюзеляжний високоплан, це був перший в історії авіації літак, який був здатний перевозити танки і вантажні автомобілі. Нарешті, здавалось, Бартіні оцінили заслужено, навіть відновили конструкторське бюро. Але в останній момент, коли літак уже було побудовано на 80%, його виробництво згорнули. Вище керівництво держави вирішило, що двигуни АШ-73 раціональніше використовувати на Ту-4.

Також одним із проектів цього унікального конструктора був важкий військово-транспортний літак Т-200, високоплан. Задня крайка розкривалась вгору і вниз, цим створювався прохід шириною 5 м та довжиною 3 м. Передбачалась комбінована силова установка - 2 поршневі та 2 турбореактивних (РД-45) двигуна. Літак було рекомендовано, але знову КБ Бартіні закрили. Складається враження, що геніального конструктора спеціально задавлювали. Існує навіть припущення, що його не допускали Радянські провідні конструктори тих років. А багато ідей літака Т-200 згодом були використані при проектуванні транспортних літаків ОКБ Антонова.

В 1948 р. Бартіні звільнено. Він починає працювати в КБ Берієва над створеннями [гідро літаків](#)

З 1952 р. працює в Новосибірську, де займає посаду начальника відділу перспективних

Бартіні Роберто Людогович - невизнаний геній

Написав Тарас

Понеділок, 16 січня 2012, 20:14 -

схем Сибірського науково-дослідного інституту авіації ім. С.О.Чаплигіна. Саме тут проводились дослідження по управлінню пограничним шаром на дозвукових та надзвукових швидкостях, проектування надзвукового крила зі збалансуванням його при переході на надзвукові швидкості. В такого крила балансування досягалось без втрат в аеродинамічній якості. На його основі Бартіні проектує літак Т-203. Також, в 1955 р. конструктор запропонував надзвуковий летючий човен-бомбардувальник А-55. Спочатку його відкинули, оскільки були представлені занадто нереальні характеристики. Однак, С.П.Корольов допоміг експериментально довести, що це реально.

В 1956 р. Бартіні реабілітували. В 1957 р. його посилають у відрядження в Підмосков'я, де він працює над проектом літака А-57. До 1961 р. надзвичайно продуктивний конструктор розробив ще 5 проектів літаків, апогеєм якого став проект надзвукового розвідник, який працював на атомному паливі, Р-57-АЛ.

В той час Бартіні приходить ідея виготовлення літака-амфібії вертикального зльоту та посадки. Результатом цього стає літак Бе-1.

В 1968 р. переїжджає на завод ім. Дмітрієва в КБ Берієва. Тут в 1972 р. будуються два протичовнових літака - ВВА-14. Помер 6 грудня 1974 р. На його рахунок близько 60-и закінчених проектів. Хто знає, як далеко би пішла Радянська авіація, якби всі вони були втілені у реальність?